Lietas Nr. 11280026115
Lietas arhīva Nr. KA05-0079-17/13

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Madonā 2017.gada 27.aprīlī

Vidzemes apgabaltiesa šādā sastāvā:
tiesas sēdes priekšsēdētāja R.Liepiņa
tiesneses Dz.Apine un E.Sudāre
piedaloties prokurorei S.Kalējai
aizstāvēm G.Bemerei un R.Zepai

izskatīja apelācijas kārtībā atklātā tiesas sēdē krimināllietu sakarā ar apsūdzēto /pers. G/, /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ aizstāves zvērinātas advokātes G.Bemeres apelācijas sūdzībām par Limbažu rajona tiesas 2016.gada 22.decembra spriedumu, ar kuru

/pers. H/ /adrese/, personas kods 220875 – 12030,

- atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā un sodīts pēc šī panta ar brīvības atņemšanu uz trim gadiem, bez mantas konfiskācijas.
- atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā un sodīts pēc šī panta ar brīvības atņemšanu uz četriem mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu galīgais sods noteikts piespriestos sodus saskaitot - brīvības atņemšana uz trim gadiem, četriem mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

/pers. G/, personas kods 031077 – 12002,

- atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 175.panta trešajā daļā un sodīts pēc šī panta ar brīvības atņemšanu uz diviem gadiem astoņiem mēnešiem, bez mantas konfiskācijas;
- atzīts par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 185.panta pirmajā daļā un sodīts pēc šī panta ar brīvības atņemšanu uz četriem mēnešiem.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu, ņemot vērā ar Limbažu rajona tiesas 2016.gada 29.martā /pers. G/ pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par 2015.gada 29.jūlijā plkst.13^{19} izdarīto noziedzīgo nodarījumu piespriesto brīvības atņemšanas sodu četrus mēnešus un pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par 2015.gada 29.jūlijā plkst.13^{50} izdarīto noziedzīgo nodarījumu piespriesto brīvības atņemšanas sodu četrus mēnešus, galīgais sods noteikts, piespriestos sodus daļēji saskaitot, - brīvības atņemšana uz trim gadiem diviem mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

No /pers. H/ /pers. M/labā piedzīts materiālais kaitējums - 308,47 EUR.

Solidāri no /pers. H/ /adrese/ un /pers. G un pers. M// labā piedzīts morālais kaitējums 1000 EUR un ar lietas vešanu saistītie izdevumi 500 EUR.

Daļā par 298 EUR piedziņu no apsūdzētajiem /pers. M/ prasība noraidīta.

Solidāri no /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ valsts labā piedzīti procesuālie izdevumi 87,95 EUR apmērā par cietušās un liecinieka ceļa izdevumiem.

No /pers. H/ /adrese/ piedzīti 786,74 EUR par labu valstij zvērinātas advokātes darba samaksai.

No /pers. G/ piedzīti 266,92 EUR par labu valstij zvērinātas advokātes darba samaksai.

Noklausījusies tiesneses – referentes ziņojumu un pārbaudījusi pierādījumus lietā, apgabaltiesa

konstatēja:

Ar Limbažu rajona tiesas 2016.gada 29.marta spriedumu /pers. H/ /adrese/ notiesāts pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas un 185.panta 1.daļas, savukārt /pers. G/ notiesāts pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas, 185.panta 1.daļas un 180.panta 1.daļas (par diviem noziedzīgiem nodarījumiem). Ar Vidzemes apgabaltiesas 2016.gada 14.septembra lēmumu Limbažu rajona tiesas 2016.gada 29.marta spriedums atcelts daļā par /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ notiesāšanu pēc Krimināllikuma 185.panta 1.daļas un 175.panta 3.daļas un šajā daļā lieta nosūtīta jaunai iztiesāšanai pirmās instances tiesai.

Izskatot lietu no jauna atceltajā daļā, ar Limbažu rajona tiesas 2016.gada 22.decembra spriedumu /pers. H/ /adrese/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka tīši sabojāja svešu mantu, šādos pirmās instances tiesas konstatēto apstākļos:

2015.gada 20.jūnijā ap plkst. 2.00, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, būdams alkohola ietekmē, apsūdzētais /pers. H/ /adrese/, ar ķieģeli tīši izsita mājas pirmā stāva loga dubultrūtis, nodarot cietušajam /pers. N/ materiālu kaitējumu 13 EUR apmērā.

Šādas /pers. H/darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. G/ atzīts par vainīgu un sodīts par to, ka tīši sabojāja svešu mantu, šādos pirmās instances tiesas konstatēto apstākļos:

2015.gada 20.jūnijā ap plkst. 2.00, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, būdams alkohola ietekmē, apsūdzētais /adrese/, ar ķieģeli tīši izsita mājas pirmā stāva loga dubultrūtis, nodarot cietušajam /pers. N/ materiālu kaitējumu 13 EUR apmērā.

Šādas /pers. G/darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 185.panta pirmās daļas.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ atzīti par vainīgiem un sodīti par to, ka personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās izdarīja svešas kustamas mantas slepenu nolaupīšanu (zādzību), saistītu ar iekļūšanu telpā, šādos pirmās instances tiesas konstatētos apstākļos:

2015.gada 20.jūnijā ap plkst. 2.00 apsūdzētie, būdami alkohola ietekmē, vienojušies par zādzības izdarīšanu, ieradās /adrese/, kur /pers. G/, izsitot pirmā stāva tualetes logu, iekļuva mājā, attaisot ārdurvis, ielaida mājā /pers. H/ /adrese/. Pēc tam abi, darbojoties kopīgi, mantkārīgu tieksmju pamudināti slepeni nozaga: /pers. H/ /adrese/ no istabas, kurā bija cietušais /pers. N/ no naudas maka 220 EUR, mobilo telefonu Just- 5 70 EUR vērtībā un dvieli 4 EUR vērtībā, bet /pers. G/ no kumodes dzīvojamajā istabā sešpadsmit dažādas alkoholisko dzērienu pudeles 100 EUR kopvērtībā, bet virtuvē no ledusskapja 1 l tilpuma pienu "Annele" 1,20 EUR vērtībā. Nozagto abi aiznesa sev līdzi un izmantoja kā savu, nodarot cietušajam /pers. N/ materiālu kaitējumu 395,20 EUR apmērā.

Šādas /pers. H/un /pers. G/ darbības pirmās instances tiesa kvalificējusi pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas.

Par pirmās instances tiesas spriedumu apelācijas sūdzības iesnieguši apsūdzētie /pers. G/ un /pers. H/ /adrese/, kā arī /pers. G/ aizstāve zvērināta advokāte G.Bemere.

Apsūdzētais /pers. G/ pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdz:

- daļā par sodu, lūdzot izslēgt atbildību pastiprinošu apstākli – recidīvu un samazināt soda termiņu;
- daļā par piedzītajiem izdevumiem sakarā ar aizstāves sniegto juridisko palīdzību;
- daļā par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu.

Sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa nepamatoti no viņa piedzinusi izdevumus par advokāta palīdzību, pārkāpjot Kriminālprocesa likuma 85.panta pirmās daļas 1.punkta noteikumus, jo viņš atrodoties cietumā un viņam neesot nekādu ienākumu. Līdz ar to uzskata, ka ir atbrīvojams no šādu izdevumu samaksas. Lūdz ņemt vērā, ka lietas materiālos atrodas izziņa, ka viņam ir piešķirts trūcīgās personas statuss un no 2015.gada 29.jūlija viņš atrodas valsts apgādībā.

/pers. G/ uzskata, ka pirmās instances tiesa noteikusi viņam pārāk bargu sodu, neņemot vērā vainas atzīšanu un nožēlu, kā arī zaudējumu atlīdzināšanu cietušā pārstāvei. Lūdz ņemt vērā arī viņa veselības stāvokli un samazināt sodu, aprobežojoties ar apcietinājumā pavadīto laiku.

Turklāt /pers. G/ norāda, ka saskaņā ar Krimināllikuma 63.panta trešās daļas 4.punktu viņam iepriekšējā sodāmība ir dzēsusies, līdz ar to pirmās instances varēja noteikt arī cita veida sodu.

Turklāt apelācijas sūdzībā norādīts, ka pirmās instances tiesa noteikusi viņam bargāku sodu, nekā to par šo noziedzīgo nodarījumu tiesa bija noteikusi iepriekš.

Apsūdzētā /pers. G/ aizstāve zvērināta advokāte G.Bemere pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdz daļā par /pers. G/ noteikto sodu un par piedzīto morālā kaitējuma kompensāciju. Lūdz samazināt /pers. G/ piemēroto brīvības atņemšanas soda termiņu, izslēdzot kvalificējošo apstākli "personu grupa pēc iepriekšējas vienošanās" un atbildību pastiprinošu apstākli – recidīvu, un samazināt galīgā soda termiņu, aprobežojoties ar jau apcietinājumā pavadīto laiku, atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli /pers. G/ vaļsirdīgo atzīšanos un izdarītā nožēlu. Attiecībā par morālā kaitējuma kompensāciju aizstāve norāda, ka tā nav pierādīta un nav piedzenama.

Aizstāve uzskata, ka tiesas izmeklēšanas gaitā, kas tika veikta 2016.gada 22.decembra tiesas sēdē, netika iegūti nekādi pierādījumi tam, ka /pers. G/ personu grupā ar /pers. H/ /adrese/ pēc iepriekšējas vienošanās būtu izdarījuši zādzību /datums/.

Tiesas sēdē apsūdzētais /pers. H/ /adrese/ esot liecinājis, ka viņi abi ar /pers. G/ gāja pie /pers. N/ ar domu aizņemties naudu. Šo /pers. H/ /adrese/ liecību tiesas izmeklēšanā apstiprināja arī /pers. G/. /pers. G/ apstiprināja, ka nekāda vienošanās par zādzības izdarīšanu nav bijusi, ka katrs atradies citā telpā un viņš nav redzējis, ko dara /pers. H/ /adrese/, no mājas izgājis pirmais. Faktu, ka katrs apsūdzētais ir atradies un izdarījis zādzību citā telpā, apstiprina abi apsūdzētie. /pers. G/ atzīst, ka ir izdarījis zādzību no /pers. N/ dzīvokļa, bet šī zādzība nav izdarīta personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās ar /pers. H/ /adrese/. Analogas liecības abi apsūdzētie bija snieguši arī 2016.gada 28.janvāra tiesas sēdē. Tiesas sēdē pārbaudītā cietušā /pers. N/ liecība apstiprina faktu, ka cietušais /pers. N/ ir redzējis tikai vienu cilvēku un šī liecība apstiprina apsūdzēto liecības par to, ka katrs no viņiem atradās citā istabā.

Turklāt apelācijas sūdzībā norādīts, ka tiesa, spriedumā atsaucoties uz liecinieka /pers. S/ liecību, ir pārkāpusi Kriminālprocesa likuma 501.panta noteikumus par liecību nolasīšanas kārtību, jo šo liecību nav nolasījusi, bet pārbaudījusi to kā rakstveida pierādījumu. Šī liecība nevar kalpot par pierādījumu tam, lai izdarīto zādzību kvalificētu kā izdarītu "personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās". Analogu krimināprocesuālu pārkāpumu tiesa esot pieļāvusi arī tiesas sēdē pārbaudot cietušā /pers. N/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegto liecību, kuru nav nolasījusi, bet pārbaudījusi to kā rakstveida pierādījumu. Arī šī liecība nevar kalpot par pierādījumu tam, lai izdarīto zādzību kvalificētu kā izdarītu "personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās".

Aizstāves ieskatā lietā nav tādu pierādījumu, kas pierādītu, ka /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ zādzību izdarīja personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās.

Turklāt aizstāve apelācijas sūdzībā norāda, ka pirmās instances tiesa nepamatoti no apsūdzētajiem par labu cietušajai /pers. M/ piedzina morālā kaitējuma kompensāciju.

Aizstāve norāda, ka lietā apsūdzība ir celta par to, ka /pers. G/ ir izdarījis slepenu zādzību un līdz ar to nav pamata kompensācijas noteikšanai un piedziņai no /pers. G/. Civillikuma 1635.panta trešā daļa nosaka, ka ja šā panta otrajā daļā minētā neatļautā darbība izpaudusies kā noziedzīgs nodarījums pret personas dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam šādas darbības rezultātā ir nodarīts morālais kaitējums. Citos gadījumos morālais kaitējums cietušajam jāpierāda. Cietušās /pers. M/ liecības par morālās kompensācijas pamatotību neapstiprina neviens cits pierādījums, kas pārbaudīts krimināprocesā noteiktajā kārtībā un tāpēc aizstāve uzskata, ka tas nav pierādīts un nav piedzenams no apsūdzētajiem.

Turklāt aizstāve norādījusi, ka pirmās instances tiesa nepamatoti par apsūdzētā /pers. G/ atbildību pastiprinošu apstākli atzinusi noziedzīgo nodarījumu recidīvu, jo pēdējā sodāmība /pers. G/ bija dzēsusies 2015.gada 15.aprīlī. Pirmās instances tiesa pie soda noteikšanas neesot ņēmusi vērā /pers. G/ slikto veselības stāvokli, ko apliecina iesniegtie medicīnas dokumenti.

Aizstāves ieskatā /pers. G/ vaļsirdīgi ir atzinies savos nodarījumos un sniedzis izsmeļošas liecības, tāpēc viņa rīcībā saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu abos noziedzīgos nodarījumos ir saskatāms atbildību mīkstinošais apstāklis: vaļsirdīga atzīšanās un izdarītā nožēla. 2016.gada 24.marta tiesas sēdē, sakot pēdējo vārdu, /pers. G/ arī cietušajai /pers. M/ atvainojās. /pers. G/ no savas puses ir pilnībā atlīdzinājis cietušajam nodarītos zaudējumus.

Aizstāve uzskata, ka bija iespējams, ņemot vērā atbildību mīkstinošos apstākļus un /pers. G/ personību, nosakot sodu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un galīgo sodu, aprobežoties ar jau apcietinājumā pavadīto brīvības atņemšanas laiku. /pers. G/ nepārtraukti apcietinājumā atrodas no 2015.gada 29.jūlija.

Apsūdzētais /pers. H/ /adrese/ pirmās instances tiesas spriedumu pārsūdz daļā par sodu tā bargumā dēļ un lūdz to mīkstināt, un daļā par lietas faktiskajiem apstākļiem, kurus tiesa neesot ņēmusi vērā. Apsūdzētais /pers. H/ /adrese/ sūdzībā norādījis, ka viņam neesot saprotams, kāpēc 2016.gada 24.marta tiesas sēdē prokurore prasīja noteikt viņam mīkstāku sodu, taču tagad tas noteikts bargāks, jo netika gūti jauni pierādījumi un nemainījās faktiskie apstākļi. Netika arī pamatots, kāpēc prokurore prasa bargāku sodu. Turklāt pie soda noteikšanas Limbažu rajona tiesa neesot ņēmusi vērā viņa veselības stāvokli, par ko lietā ir dokuments. Pirmās instances tiesa neesot ņēmusi vērā atbildību mīkstinošu apstākli, ka savu

vainu daļēji atzinis, nav atzinis tikai to, ka zādzība ir izdarīta personu grupā, taču, ja apelācijas instances tiesa uzskatīs, ka ir izdarīta grupā, tad viņš savu vainu atzīst. Apsūdzētais lūdz izvērtēt, vai pamatoti /pers. M/ tika piedzīta morālā kaitējuma kompensācija.

Apelācijas tiesas sēdē apsūdzētais /pers. H/ /adrese/ uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību uz tajā norādītajiem motīviem un par lietas apstākļiem liecināja sekojošo. Notikuma vakarā kopā ar /pers. G/ lietojis alkoholu, kad beigusies nauda, abi gājuši pie vīrieša, pie kura iepriekš bija skaldījis malku. Gājis ar domu aizņemties naudu. Klauvējis pie mājas durvīm, neviens neesot laidis iekšā. Tas bijis jau uz rīta pusi. /pers. G/ esot teicis, ka vajag paskatīties, kas ir iekšā. Pēc tā viņš izsitis logu, /pers. G/ izsitis otru logu. /pers. G/ pa izsisto logu ielīdis mājā, atslēdzis ārdurvis un viņš iegājis iekšā. /pers. G/ aizgājis uz vienu istabu, bet viņš iegājis otrā istabā. Gultā gulējis vecais vīrietis, uz galdiņa pie gultas stāvējis maks un mobilais telefons. Viņš paņēmis mobilo telefonu un no maka izņēmis naudu. Cik naudas paņēma, neesot skaitījis. Daļu no naudas vēlāk atdevis /pers. G/. Tad gājis laukā no istabas, koridorā saticis /pers. G/, kuram somās bijušas alkohola pudeles un abi aizgājuši prom. Noliedza, ka būtu cietušajam nodarījis miesas bojājumus. Nepiekrīt cietušās /pers. M/ pieteiktajai morālā kaitējuma kompensācijai.

Apelācijas tiesas sēdē apsūdzētais /pers. G/ uzturēja iesniegto apelācijas sūdzību uz tajā norādītajiem motīviem un par lietas apstākļiem liecināja sekojošo. 2015.gada 20.jūnijā kopā ar /pers. H/ /adrese/ lietojis alkoholu. Kad beigusies nauda, /pers. H/ /adrese/ teicis, ka zina, kur to var dabūt. Gājuši uz kādu māju Limbažos, klauvējuši pie durvīm, neviens neesot atvēris. Tad viņš ierosinājis izsist logu un ielīst iekšā paskatīties. Pašam bijusi doma kaut ko nozagt tajā mājā. Katrs izsituši pa vienam logam, /pers. H/ /adrese/ viņu pacēlis un viņš ielīdis mājā pa izsisto logu, atslēdzis ārdurvis un ielaidis iekšā /pers. H/ /adrese/. Tad viņš iegājis virtuvē, paņēmis piena pudeli. Tad gājis uz istabu, tur ieraudzījis bāriņu, kurā bija alkohola pudeles. /pers. H/ /adrese/ tajā brīdī bija citā istabā. Alkohola pudeles salicis divos maisiņos un gājis ar tiem ārā. Koridorā stāvējis /pers. H/ /adrese/, abi aizgājuši. Cietušo /pers. N/ neesot redzējis. Pēc tam /pers. H/ /adrese/ viņam devis naudu, viņš sapratis, ka naudu /pers. H/ /adrese/ paņēmis mājā, cik daudz naudas iedeva, neskaitīja. Ir atlīdzinājis cietušajam 115 EUR, uzskata, ka atlīdzinājis par visu, ko nozaga.

Cietusī /pers. M/ apelācijas tiesas sēdē neatzina iesniegtās apelācijas sūdzības un lūdza atstāt negrozītu pirmās instances tiesas spriedumu. Par morālā kaitējuma kompensāciju paskaidroja, ka pēc notikuma viņas tēvam esot krasi pasliktinājusies veselība, tāpēc nācies ievietot viņu senioru mājā un pēc kāda laika tēvs nomiris. Ar šo noziegumu viņai esot nodarīts morāls kaitējums, par kuru arī pienākoties atlīdzība. Uzskata, ka apsūdzētie nozaga lielāku naudas summu, tāpēc arī pirmās instances tiesā uzturēja materiālā kaitējuma kompensāciju par 721,47 EUR piedziņu. Norādīja, ka viņasprāt apsūdzētajiem noteikts taisnīgs sods un tā mīkstināšanai nav pamata.

Novērtējusi apelācijas sūdzību motīvus, pārbaudījusi pierādījumus lietā, noklausījusies apsūdzēto liecības, prokurores, aizstāvju, cietušās un viņas pārstāves zvērinātas advokātes I.Bulgakovas viedokli, apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums ir atceļams daļā par apsūdzētajiem noteikto sodu pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas un par viņiem noteikto galīgo sodu; daļā par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu /pers. M/ labā; daļā par materiālā kaitējuma kompensācijas 308,47 EUR apmērā piedziņu no /pers. H/ /adrese/; daļā par procesuālo izdevumu piedziņu no /pers. G/ un daļā par procesuālo izdevumu 87,95 EUR apmērā solidāru piedziņu no apsūdzētajiem. Atceltajās daļās taisāms jauns spriedums.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. H/ /adrese/ likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu un notiesāts par tīšu svešas mantas sabojāšanu, un viņa darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 185.panta 1.daļas. Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. G/ likumīgi un pamatoti atzīts par vainīgu un notiesāts par tīšu svešas mantas sabojāšanu, un viņa darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 185.panta 1.daļas.

Ar pirmās instances tiesas spriedumu /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ likumīgi un pamatoti atzīti par vainīgiem un notiesāti par zādzību, kas izdarīta personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās un bija saistīta ar iekļūšanu telpā, un viņu darbības pareizi kvalificētas pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas.

Apgabaltiesa netic apsūdzēto apgalvojumam, ka viņi nevienojās par zādzības izdarīšanu no cietušā mājas, jo tas ir pretrunā ar viņu liecībām par notikuma apstākļiem un viņu faktiskajām darbībām.

Lietā ir konstatēts, ka pēc tam, kad cietušais /pers. N/ neatvēra durvis, abi apsūdzētie pēc /pers. G/ ierosinājuma ielīst mājā un paskatīties, kas tur atrodas, izsita katrs vienu logu, tad /pers. G/ ar /pers. H/ /adrese/ palīdzību ielīda pa logu cietušā mājā, atslēdza ārdurvis un ielaida iekšā /pers. H/ /adrese/. Pēc tā katrs devās uz citu istabu, lai nozagtu tādas mantas, kuras uzskatītu par nepieciešamām. No /pers. G/ liecībām secināms, ka tā kā viņiem bija vajadzīgs alkohols, tad viņš, ieraugot istabā alkoholu, to arī nozaga. Savukārt /pers. H/ /adrese/ nozaga cietušā mobilo telefonu un naudu.

Apgabaltiesa norāda, lai zādzību kvalificētu kā izdarītu personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās, ne vienmēr ir nepieciešams konstatēt, ka starp apsūdzētajiem bijusi mutiski izteikta vienošanās par zādzības izdarīšanu un par to, kādas konkrēti mantas tiks nozagtas.

Saskaņā ar LR Augstākās tiesas plēnuma 2001.gada 14.decembra lēmumu nr.3. "Likuma piemērošana krimināllietās par svešas mantas nolaupīšanu" 8.1.punktā noteikto, svešas mantas zādzība, laupīšana, krāpšana un piesavināšanās par izdarītu personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās jāuzskata tad, ja vismaz divas personas pirms mantas nolaupīšanas uzsākšanas vienojušās par tās izdarīšanu kopīgi un to arī izdarījušas. Savukārt 8.2.punktā noteikts, ka vienošanās var notikt ne tikai mutvārdos, bet arī jebkādā citā veidā (ar mīmikas vai ķermeņa kustību palīdzību, vai citādi saskaņojot darbības).

Konkrētajā gadījumā par vienošanos izdarīt zādzību liecina apsūdzēto saskaņotās darbības, jo apsūdzētais /pers. H/ /adrese/ neiebilda /pers. G/ ierosinājumam izsist logu un ielīst mājā paskatīties, kas tur atrodas, bet gan aktīvi rīkojās, izsitot logu un palīdzot /pers. G/ ielīst pa to mājā. Pēc tam apsūdzētie, nolūkā pārmeklēt māju un nozagt no tās jebkādu mantu, kas varētu viņiem noderēt, aizgāja katrs uz citu istabu, un šo mērķi viņi arī sasniedza, jo /pers. G/ no vienas istabas nozaga alkoholu, bet /pers. H/ /adrese/ no citas – naudu un mobilo telefonu.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka apsūdzēto vaina zādzības izdarīšanā personu grupā pēc iepriekšējas vienošanās pierādīta ārpus saprātīgām šaubām un nav pamata šo kvalificējošo apstākli izslēgt no apsūdzības.

Lai arī pirmās instances tiesa spriedumā nepamatoti atsaukusies uz liecinieka /pers. S/ pirmstiesas izmeklēšanā sniegto liecību, jo tā pirmās instances tiesā netika pārbaudīta Kriminālprocesa likuma 501.panta kārtībā, apgabaltiesas ieskatā šai liecībai nav nozīmes apsūdzēto darbību pareizā kvalificēšanā, jo apsūdzēto nodomu izdarīt zādzību personu grupā pierāda viņu faktiskās darbības, nevis minētā liecinieka liecība.

Apgabaltiesa atzīst, ka spriedums atceļams daļā, ar kuru solidāri no apsūdzētajiem cietušās /pers. M/ labā piedzīta morālā kaitējuma kompensācija 1000 EUR apmērā.

Apsūdzētie /pers. G/ un /pers. H/ /adrese/ atzīti par vainīgiem slepenas zādzības izdarīšanā.

Saskaņā ar Civillikuma 1635.panta 3.daļā noteikto gadījumos, kad pret personu vērstais nodarījums izpaudies kā noziedzīgs nodarījums pret dzīvību, veselību, tikumību, dzimumneaizskaramību, brīvību, godu, cieņu vai pret ģimeni, vai nepilngadīgo, pieņemams, ka cietušajam ir nodarīts morāls kaitējums. Citos gadījumos cietušajam morāls kaitējums jāpierāda.

Tā kā noziedzīgais nodarījums bija vērsts pret /pers. N/ mantiskajām interesēm, cietušajai /pers. M/, kura par tādu atzīta pēc sava tēva /pers. N/ nāves, bija jāpierāda, ka viņai šī noziedzīgā nodarījuma rezultātā ir nodarīts morāls kaitējums. Lietā nav pierādījumu tam, ka cietušai /pers. M/ zādzības rezultātā būtu nodarīts morāls kaitējums, līdz ar to pirmās instances tiesa nepamatoti par labu cietušajai solidāri no

apsūdzētajiem piedzina morālā kaitējuma kompensāciju.

Cietusī /pers. M/ lūgusi piedzīt materiālā kaitējuma kompensāciju 721,47 EUR apmērā, pamatojot savu lūgumu ar to, ka viņasprāt tēvam makā bija vairāk naudas nekā atzīst apsūdzētie. Pirmās instances tiesa spriedumā pamatoti norādījusi, ka no minētās summas ir atņemami izdevumi par izsistajiem logiem, saplēsto tapeti un aizkariem par kopējo summu 51 EUR, jo cietušā /pers. N/ manta ir bijusi apdrošināta AAS "Balta" un par sabojāto mantu pienākas atlīdzība no apdrošinātāja. Līdz ar to apsverams jautājums, kāda atlīdzība piedzenama no apsūdzētajiem par nozagto alkoholu un naudu. Saskaņā ar apsūdzību /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ nozaga cietušajam mantu par kopējo summu 395,20 EUR. Apgabaltiesa noraida cietušās argumentu, ka makā bija vairāk naudas, un norāda, ka tiesa lietu izskata tādā apjomā, kādā ir celta apsūdzība. Tā kā /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ ir apsūdzēti par /pers. N/ mantas 395,20 EUR apmērā zādzību, cietušās lūgums piedzīt no viņiem lielāku naudas summu nekā norādīts apsūdzībā, nav pamatots.

Ievērojot to, ka apsūdzētais /pers. G/ jau ir atlīdzinājis 115 EUR, tad neatlīdzinātais materiālais kaitējums ir piedzenams solidāri no abiem apsūdzētajiem par labu /pers. M/, t.i., no /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ par labu /pers. M/ solidāri piedzenami 280,20 EUR. Materiālais kaitējums piedzenams par labu /pers. M/, jo viņa pēc cietušā /pers. N/ nāves atzīta par cietušo šajā lietā (2.sēj. l.l. 103.). No apsūdzētajiem par labu cietušajai /pers. M/ piedzenami arī 200 EUR, kas saistīti ar cietušās pārstāves zvērinātas advokātes I.Bulgakovas sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums, ar kuru tikai no /pers. H/ /adrese/ par labu /pers. M/ piedzīta materiālā kaitējuma kompensācija 308,47 EUR apmērā, ir nepamatots un šajā daļā atceļams, jo par zaudējumiem, kas nodarīti, izdarot zādzību personu grupā, apsūdzētie atbild solidāri. Turklāt nevar pievienoties apsūdzētā /pers. G/ viedoklim, ka viņš ir atlīdzinājis visu materiālo kaitējumu, ko nodarīja ar savām darbībām, t.i., atlīdzinājis par nozagto alkoholu un pienu, jo /pers. G/ saņēma no /pers. H/ /adrese/ arī daļu no nozagtās naudas, ko viņš nav atlīdzinājis.

Apelācijas instances tiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa, iztiesājot lietu no jauna un pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas piemērojot apsūdzētajiem bargākus sodus, kā arī nosakot bargāku galīgo sodu nekā to bija noteikusi Limbažu rajona tiesa 2016.gada 29.marta spriedumā, nepamatoti pasliktinājusi apsūdzēto stāvokli, jo apelācijas protests par apsūdzētajiem noteikto sodu tā mīkstuma dēļ nav ticis iesniegts.

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka ir samazināms apsūdzētajiem noteiktais sods pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas, kā arī galīgais sods, kas viņiem noteikts saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta 1.daļu.

Pirmās instances tiesa nepamatoti par apsūdzētā /pers. G/ atbildību pastiprinošu apstākli atzinusi to, ka noziedzīgais nodarījums veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo uz noziegumu izdarīšanas brīdi /pers. G/ iepriekšējās sodāmības bija dzēstas. No lietā esošās Iekšlietu ministrijas Informācijas centra izziņas par sodāmībām redzams, ka /pers. G/ 2014.gada 15.aprīlī atbrīvots no īslaicīgas brīvības atņemšanas soda izciešanas, līdz ar to šī sodāmība saskaņā ar Krimināllikuma 63.panta 3.daļas 4.punktā noteikto viņam bija dzēsusies 2015.gada 15.aprīlī (1.sēj. l.l. 225.).

Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka noziedzīgo nodarījumu recidīvs ir izslēdzams no /pers. G/ atbildību pastiprinošiem apstākļiem un atzīstams, ka /pers. G/ ir viens atbildību pastiprinošs apstāklis – noziedzīgā nodarījuma izdarīšana alkohola reibumā.

Pirmās instances tiesa pamatoti par apsūdzētā /pers. G/ atbildību mīkstinošu apstākli saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu atzina to, ka viņš ir daļēji atlīdzinājis cietušajam nodarīto materiālo kaitējumu.

Apgabaltiesa atzīst par nepamatotu apsūdzētā /pers. G/ un viņa aizstāves lūgumu atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli to, ka apsūdzētais savu vainu ir atzinis un nožēlojis izdarīto. Apgabaltiesa norāda, ka tiesai ir tiesības, nevis pienākums saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta 2.daļu atzīt par atbildību mīkstinošu tādu apstākli, kurš nav paredzēts minētajā likumā. Konkrētajā gadījumā apgabaltiesa apsūdzētā /pers. G/ savas vainas atzīšanu vērtē kā formālu izpausmi, jo faktiski savu vainu celtajā apsūdzībā viņš atzīst tikai daļēji, t.i., neatzīst, ka zādzību izdarīja personu grupā.

Pirmās instances tiesa pamatoti par apsūdzētā /pers. H/ /adrese/ atbildību pastiprinošiem apstākļiem atzinusi to, ka noziedzīgie nodarījumi izdarīti alkohola ietekmē un to, ka noziedzīgais nodarījums izdarīts pret personu, izmantojot tās vecuma nevarību, jo cietušais /pers. N/ bija 80 gadus vecs.

Pirmās instances tiesa apsūdzētā /pers. H/ /adrese/ atbildību mīkstinošus apstākļus nav konstatējusi.

Apgabaltiesa atzīst par nepamatotu apsūdzētā /pers. H/ /adrese/ lūgumu atzīt par atbildību mīkstinošu apstākli to, ka apsūdzētais savu vainu ir atzinis un nožēlojis izdarīto, jo faktiski zādzības izdarīšanā viņš savu vainu atzīst tikai daļēji, t.i., neatzīst, ka to izdarīja personu grupā.

Tā kā /pers. G/ ir viens atbildību pastiprinošs un viens viņa atbildību mīkstinošs apstāklis, kā arī ņemot vērā /pers. G/ lomu izdarītajā zādzībā, apgabaltiesa atzīst, ka pēc Krimināllikuma 175.panta 3.daļas viņš sodāms ar mazāku brīvības atņemšanas soda termiņu nekā /pers. H/ /adrese/.

Nosakot apsūdzētajiem sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, piespriestie sodi ir daļēji saskaitāmi.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti no apsūdzētajiem solidāri piedzinusi procesuālos izdevumus, kas saistīti ar ceļa izdevumu apmaksu cietušajai un lieciniekam. Kriminālprocesa likuma 368.panta 2.daļā noteikts, ja ar tiesas spriedumu notiesātas vairākas personas, tiesa nosaka, kādā apmērā no katra notiesātā piedzenami procesuālie izdevumi.

Ievērojot minēto, pirmās instances tiesas spriedums atceļams daļā par solidāru procesuālo izdevumi 87,95 EUR apmērā piedziņu no apsūdzētajiem valsts labā un šie procesuālie izdevumi piedzenami no apsūdzētajiem vienādās daļās, t.i., no katra piedzenami 43,98 EUR.

Apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesa nepamatoti no apsūdzētā /pers. G/ piedzinusi procesuālos izdevumus aizstāves darba apmaksai. Kriminālprocesa likuma 368.panta 4.daļā noteikts, ka procesuālos izdevumus sedz no valsts līdzekļiem, ja persona, no kuras tie piedzenami, ir maznodrošināta. No Limbažu novada Sociālā dienesta izziņas redzams, ka no 01.07.2015 līdz 30.09.2015. /pers. G/ bija piešķirts trūcīgas personas statuss (2.sēj. l.l. 199.). /pers. G/ bija lūdzis tiesu atbrīvot viņu no samaksas par aizstāves sniegto juridisko palīdzību sakarā ar to, ka ir maznodrošināta persona. Ievērojot minēto, apgabaltiesa atzīst, ka pirmās instances tiesas spriedums daļā, ar kuru valsts labā no /pers. G/ ir piedzīti izdevumi aizstāves darba samaksai, ir atceļams, un /pers. G/ ir atbrīvojams no samaksas par juridisko palīdzību, izdevumus sedzot no valsts līdzekļiem.

Apelācijas instances tiesā apsūdzētā /pers. H/ /adrese/ aizstāvību pēc tiesas norīkojuma veica zvērināta advokāte R.Zepa, kurai par veikto darbu no valsts līdzekļiem pienākas atlīdzība 170 EUR apmērā. Minēto izdevumu atlīdzināšanas pienākums valstij saskaņā ar KPL 367.panta 1.daļas 4.punktu un 368.pantu uzliekams apsūdzētajam /pers. H/ /adrese/.

Pamatojoties uz teikto un saskaņā ar KPL 563., 564.pantu, apgabaltiesa

nosprieda:

Limbažu rajona tiesas 2016.gada 22.decembra spriedumu atcelt daļā par apsūdzētajiem /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ noteikto sodu pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas un daļā par viņiem noteikto sodu saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu.

/pers. H/ /adrese/ pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 8 mēnešiem bez mantas konfiskācijas. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu daļēji saskaitīt piespriestos sodus un sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības /pers. H/ /adrese/

noteikt brīvības atņemšanu uz 1 gadu 11 mēnešiem bez mantas konfiskācijas.

/pers. G/ pēc Krimināllikuma 175.panta trešās daļas sodīt ar brīvības atņemšanu uz 1 gadu 7 mēnešiem bez mantas konfiskācijas. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo daļu daļēji saskaitīt piespriestos sodus un sodu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības noteikt, ņemot vērā ar Limbažu rajona tiesas 2016.gada 29.marta spriedumu /pers. G/ pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par 2015.gada 29.jūlijā plkst.13^{19} izdarīto noziedzīgo nodarījumu piespriesto brīvības atņemšanas sodu četrus mēnešus un pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas par 2015.gada 29.jūlijā plkst.13^{50} izdarīto noziedzīgo nodarījumu piespriesto brīvības atņemšanas sodu četrus mēnešus, - brīvības atņemšanu uz 1 gadu 9 mēnešiem, bez mantas konfiskācijas.

Spriedumu atcelt daļā par morālā kaitējuma kompensācijas 1000 EUR apmērā solidāru piedziņu un /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ /pers. M/ labā un /pers. M/ prasību par morālā kaitējuma kompensācijas piedziņu noraidīt.

Spriedumu atcelt daļā par materiālā kaitējuma kompensācijas 308,47 EUR apmērā piedziņu no /pers. H/ /adrese/ /pers. M/ labā un daļā ar kuru noraidīta /pers. M/ prasība par 298 EUR piedziņu no apsūdzētajiem.

Piedzīt solidāri no /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ par labu /pers. M/ materiālā kaitējuma kompensāciju 280,20 EUR, daļā par 441,27 EUR piedziņu /pers. M/ prasību noraidīt.

Spriedumu atcelt daļā par procesuālo izdevumu 87,95 EUR apmērā solidāru piedziņu valsts labā no /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ cietušās un liecinieka ceļa izdevumu apmaksai. Piedzīt no /pers. H/ /adrese/ valsts labā procesuālos izdevumus 43,98 EUR apmērā cietušās un liecinieka ceļa izdevumu apmaksai. Piedzīt no /pers. G/ valsts labā procesuālos izdevumus 43,98 EUR apmērā cietušās un liecinieka ceļa izdevumu apmaksai.

Spriedumu atcelt daļā par procesuālo izdevumu 266,92 EUR apmērā piedziņu no /pers. G/ par aizstāves veikto darbu pirmās instances tiesā un procesuālos izdevumus šajā daļā segt no valsts līdzekļiem.

Piedzīt no /pers. H/ /adrese/ valsts labā 170 EUR, kas saistīti ar advokātes piedalīšanos apelācijas instances tiesā pēc norīkojuma.

Piedzīt no solidāri no /pers. H/ /adrese/ un /pers. G/ par labu /pers. M/ 200 EUR, kas saistīti ar advokātes sniegto juridisko palīdzību apelācijas instances tiesā.

Daļā par procesuālo izdevumu piedziņu noteikt 30 dienu termiņu sprieduma labprātīgai izpildei no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Pārējā daļā spriedumu atstāt negrozītu.

Spriedumu var pārsūdzēt kasācijas kārtībā LR Augstākajā tiesā 10 dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas 2017.gada 12.maija.

Pilns spriedums pieejams 2017.gada 2.jūnijā.

Tiesas sēdes priekšsēdētāja: R.Liepiņa

Tiesneses: Dz.Apine

E.Sudāre